

Åtgärder för att underlätta brådskande ändringar av tillståndsprövade miljöfarliga verksamheter i samband med covid-19

Regeringskansliets remiss dnr M2020/00750/Me

Allmänt

Med reservation för att den korta svarstiden inte har medgett någon djupare analys av det remitterade förslaget bedömer Mark- och miljööverdomstolen att rådande situation med en pågående pandemi i och för sig kan motivera tillfälliga avsteg från de tillståndskrav som annars skulle ha gällt vid ändring av de verksamheter som berörs av förslaget. Med hänsyn till att ändringar av berörda verksamheter inte ska få ske om det kan leda till betydande miljöpåverkan eller att verksamheten övergår till att vara en industriutsläppsverksamhet bedömer Mark- och miljööverdomstolen att förslaget inte kommer i konflikt med de s.k. MKB- och industriutsläppsdirektiven. Det kan dock ifrågasättas om de föreslagna ändringarna i alla delar verkligen kommer att leda till avsedd effekt, vilket utvecklas något nedan.

Förslaget till ändringar i miljöprövningsförordningen (2013:251)

1 kap. 4 §

Genom att flytta andra stycket med dess undantag från tillståndsplikten vid lagring av timmer i vissa fall till en ny bestämmelse i 4 a §, kommer även en anmälan om sådan verksamhet att omfattas av kravet på skyndsamt handläggning m.m. i den nya 27 b § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd under den begränsade tid som 27 b § är i kraft. Det framstår som tveksamt om denna effekt är åsyftad och om det är motiverat med ett särskilt krav på skyndsamt handläggning av en anmälan om lagring av timmer. Härvid bör det beaktas att ett sådant krav kan medföra en ökad arbetsbörda och önskad prioriteringsbehov hos tillsynsmyndigheterna.

1 kap. 4 b §

Enligt författningsförslaget ska en ändring av en verksamhet avse en begränsad period, längst till och med den 31 december 2020 men med möjlighet att vid synnerliga skäl förlänga perioden till och med den 30 juni 2021. I motiven (avsnitt 6.2 och 8.4) anges dock en annan yttersta

gräns (den 31 mars 2021). Det får förutsättas att det är den i förordningstexten angivna fristen som är avsedd att gälla, vilket bör tydliggöras under den fortsatta beredningen.

1 kap. 4 c §

Som konstateras i promemorian har Sverige redan i nuläget problem med att uppnå god miljöstatus för kustvatten och havsområden. Förslaget om förenklat förfarande vid ändring av en verksamhet för fiskodling kan ytterligare öka behovet av åtgärder för att nå gränsvärden och krav enligt gällande regelverk. De ändringar av fiskodlingsverksamheter som förslaget avser att underlätta får inte medföra att möjligheten att uppnå en miljö kvalitetsnorm för vatten försvåras eller leda till en otillåten försämring av vattenmiljön. Vidare krävs det enligt förslaget ett omfattande material i anmälan och det kommer att krävas komplicerade avvägningar vid tillsynsmyndigheternas bedömningar. Det framstår mot denna bakgrund som tveksamt om det i praktiken kommer vara möjligt att, inom ramen för en sådan skyndsam handläggning som är förutsatt, tillåta sådana ändringar som avses i förslaget.

Även om den föreslagna reformen kan leda till ett snabbare förfarande vid prövning av vissa verksamhetsförändringar så kan ett överklagande av tillsynsmyndighetens beslut innebära att ändringen inte kan komma till stånd innan det reformerade regelverket upphör att gälla. Mark- och miljööverdomstolen noterar här att promemorian inte innehåller några överväganden eller förslag när det gäller frågor om överklagande av tillsynsmyndighetens beslut eller om handläggningen i domstol av sådana överklaganden.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsrådet Ralf Järtelius och tekniska rådet Kerstin Gustafsson. Föredragande har varit Susanne Schultzberg.

Ylva Osvald

Susanne Schultzberg